

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **A. T.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

**v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2018, č. j. OAM-392/ZA-
ZA11-K09-2017, ve věci mezinárodní ochrany,**

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).
2. Napadené rozhodnutí žalovaný odůvodnil tím, že během správního řízení byl objasněn tvrzený důvod žádosti o mezinárodní ochranu, a sice snaha žalobce zajistit si v Evropské unii (dále též „EU“) kvalitní bezplatnou léčbu a snaha být nablízku rodině, která se nachází na území EU.

3. Co se týče zdravotních potíží žalobce, vychází napadené rozhodnutí ze zjištění, že žalobce, jemuž byla diagnostikována arteriální hypertenze a diabetes mellitus 2. typu, podstoupil ve Francii roku 2016 dvě operace břišní aorty, v době vydání napadeného rozhodnutí neměl žádné pooperační komplikace a jeho zdravotní stav byl stabilizován. Uvedené závěry dovodil žalovaný z lékařských zpráv přítomných ve správním spisu. Další zdravotní problémy zmiňované žalobcem (zejména vysoká hladina cholesterolu, zánět močového měchýře a močových cest, trombóza) nebyly žádným lékařským vyšetřením potvrzeny.
4. Z napadeného rozhodnutí dále vyplývá, že zdravotní stav žalobce nevyžaduje v současnosti jakoukoli specializovanou léčbu, která by v Arménské republice (dále též jen „Arménie“) nebyla dostupná. Tvrzení žalobce neodpovídají informacím, které o zdravotnictví v zemi původu zjistil žalovaný z dostupných zpráv. Léčba shora uvedených chronických onemocnění, jimiž žalobce trpí, je v Arménii dostupná všem občanům Arménie bez rozdílu, a po registraci ve zdravotnickém zařízení v místě bydliště pacienta je poskytována bezplatně. Léčba diabetes, včetně všech potřebných vyšetření a léků, je poskytována všem skupinám obyvatel zdarma. Občané Arménie mohou po registraci využívat bezplatně i služeb kardiologů a v rámci této péče mají veškerá vyšetření, léčbu i léky zdarma.
5. Ve vztahu k humanitárnímu azylu vychází napadené rozhodnutí z myšlenky, že účelem humanitárního azylu není řešit situaci osob, pro něž by mohla být léčba v České republice z dlouhodobějšího hlediska výhodnější (ať již s ohledem na finance či na obecnou úroveň poskytované zdravotní péče). Rovněž tak ve vztahu k udělení doplňkové ochrany žalovaný nezjistil v průběhu správního řízení žádné relevantní skutečnosti, a neuvedl je ani žalobce.

II. Obsah žaloby

6. Žalobce napadl shora citované rozhodnutí v celém jeho rozsahu včasnou žalobou, v níž namítl nedostatečně zjištěný skutkový stav. Též namítl, že skutkový stav, který vzal žalovaný správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá dostatečnou oporu ve správním spise.
7. Uvedl, že se v případě návratu do Arménie obává zhoršení svého zdravotního stavu až úmrtí, neboť nemá prostředky na léčbu ani živobytí. S ohledem na svůj věk má obavu, že nebude sám schopen zajistit si živobytí, a tedy i prostředky na nezbytnou léčbu. Také je přesvědčen, že léčba, kterou potřebuje, pro něj není v Arménii ani dostupná.
8. Žalobce rovněž namítl, že jsou u něj dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu, jakož i důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona. Poukázal na závažnost svého zdravotního stavu, která podle něj vyplývá i ze skutečnosti, že byl několik dní po svém příjezdu do Francie operován, a z doporučení arménských lékařů podstoupit léčbu ve Francii či v Německu. Zdůraznil, že pro udržení jeho zdravotního stavu je nezbytná medikace a namítl, že ze správního spisu nelze dovodit, že by pro něj v Arménii byly veškeré léky, které potřebuje, jakož i úkony zdravotní péče, dostupné zdarma. Ze závěru žalovaného, podle něhož je léčba a *většina* farmak hrazena státem, podle žalobce nelze dovodit, že jeho léčba je v Arménii bezplatná. Podle něj je podstatné to, co vyplývá ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci – Údaje o zemi – Arménie 2017, a sice že navrátilci, kteří nejsou oprávněni požívat výhod

státem garantované bezplatné zdravotní péče, mohou uzavřít dobrovolné pojištění.

9. Dále namítl, že závěr žalovaného o tom, že žádost o mezinárodní ochranu podal za účelem vyhnout se v Arménii platbě za složitou operaci aneurysma břišní aorty, je v rozporu s jeho dalším závěrem o údajné bezplatnosti zdravotních služeb a léků pro žalobce v Arménii.
10. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
11. Dále krajský soud uvádí, že v průběhu soudního řízení žalobce předkládal do soudního spisu lékařské zprávy ohledně svého aktuálního zdravotního stavu. Konkrétně se jednalo o lékařské zprávy z diabetologické a interní ambulance ze dnů 25. 10. 2018, 20. 2. 2019, 20. 6. 2019 a 23. 10. 2019, lékařské zprávy z oční ordinace ze dnů 18. 2. 2019, 12. 11. 2019 a 23. 1. 2020 (k provedené implantaci nitrooční čočky) a dále o lékařskou zprávu z RTG vyšetření ze dne 6. 9. 2018.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žalobních námitek a odkázal na napadené rozhodnutí, které považuje za zákonné, jakož i na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, informace o zemi původu a výpovědi žalobce. Zdůraznil, že skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně. Poukázal na to, že se žalobce s informačními podklady o zemi původu neseznámil a k dotazu na další skutečnosti a nové informace, které by měl správní orgán vzít při posouzení jeho žádosti v potaz, uvedl, že nic nového nechce uvést.
13. K námitce ohledně neudělení humanitárního azylu žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudky ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 112/2004, jakož i ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38), která se v otázce přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu ustálila na stanovisku, že azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele, není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení, které podléhá specificky omezenému přezkumu soudu. K tomuto odkázal i na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02.
14. Podle žalovaného nelze pod azylově relevantní důvody žádosti o mezinárodní ochranu podřadit zdravotní stav žalobce ani jeho snahu získat na území EU bezplatnou léčbu. Zdůraznil, že z výpovědí žalobce ani z informací shromážděných žalovaným nevyplynulo, že by v Arménii mohlo ve vztahu k léčbě žalobce dojít k diskriminačním opatřením ze strany státu, kdy by byla léčba a přístup k léčbě žalobci odepřena z důvodů taxativně vymezených v azylovém zákoně. Žádné informace o tom, že by v arménském zdravotnictví docházelo k takové diskriminaci, netvrdil ani žalobce.
15. Žalovaný poukázal též na to, že nedostatky ve financování arménského systému zdravotních služeb dopadají stejnou měrou na značnou část obyvatel Arménie. Ze zpráv o zemi původu a výpovědí žalobce přitom nelze dovodit, že by právě žalobci nebyl umožněn přístup ke zdravotní péči, která je dostupná i pro ostatní občany Arménie. Zdůraznil, že k vycestování žalobce do Evropy nedošlo z důvodu nemožnosti podstoupit potřebnou operaci v Arménii. Žalobce totiž nevyčkal na příjezd zahraničního specialisty a sám se vydal do Evropy. Podle kompletní zdravotní dokumentace, kterou předložil, žalobce nemá žádné pooperační komplikace a další vyšetření ověřující úspěšnost operace

z roku 2016 ve Francii nejsou plánována. Úmyslem žalobce bylo zajistit si žádostí o mezinárodní ochranu bezplatnou léčbu chronických zdravotních problémů, přičemž tímto motivem k žádosti se žalobce během správního řízení ani nijak netajil. Žalovaný zdůraznil, že ani čeští občané nemají zdravotní péči bezplatnou, protože ji mohou čerpat až na základě své účasti v systému zdravotního pojištění.

16. Žalobu proto navrhl zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

17. Krajský soud projednal žalobu bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobce. Napadené rozhodnutí přezkoumal podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
18. V přezkumném řízení soud ověřil ze správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
19. Z předávacího protokolu ze dne 19. 5. 2017 je zřejmé, že žalobce byl dne 17. 5. 2017 předán v rámci dublinského řízení z Francie na území České republiky. Svoji totožnost a státní příslušnost prokázal cestovním dokladem Arménské republiky.
20. V prvotním poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 23. 5. 2017 uvedl žalobce, že je státním příslušníkem Arménské republiky, dorozumí se arménsky, hlásí se k arménské apoštolské církvi a od roku 1998 až do současnosti je členem politické strany *Dašnakcutjun*. Je ženatý a má čtyři zletilé děti. Manželka i děti žijí někde na území EU, ale neví, v jakých státech, nestýká se s nimi. Z Arménie vycestoval na počátku roku 2016, předtím v prosinci odjel na Ukrajinu, poté se vrátil a letěl přes Řecko do Francie - do Paříže přiletěl dne 14. 3. 2016 a zůstal zde 2-3 dny u Arménů. Poté ve Francii požádal o mezinárodní ochranu a 17. 5. 2017 byl transportován do České republiky. Před vycestováním z Arménie bydlel v okrese Ečmiadzin v obci Musaler.
21. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že se léčí s vysokým tlakem, má cukrovku a vysoký cholesterol. Jiné problémy nemá. Hlavním důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu bylo to, že se chtěl nechat ve Francii operovat, jelikož jinak by byl v ohrožení života. Ihned poté, co podstoupil ve Francii vyšetření, byl odvezen do nemocnice a podstoupil předoperační vyšetření. Jako další důvod uvedl, že chce být nablízku svým dětem. Sice neví, kde se jeho děti nachází, ale věří, že se v EU shledají.
22. Dne 26. 5. 2017 žalobce při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že kromě nemoci a dětí je důvodem jeho žádosti i skutečnost, že se „prostě nechce vrátit do Arménie“. Z protokolu vyplývá, že žalobce bydlel před odjezdem z vlasti skoro 17 let sám a již přes 8 let (v roce 2017) nebyl v kontaktu se svými dětmi, a to ani po telefonu. Neví, kde v Evropě se jeho děti zdržují. Po několik let není ani v kontaktu se svými třemi sestrami. Na cestu z Arménie si našetřil peníze v době, kdy pracoval jako svářeč, avšak téměř dva roky před svým vycestováním nepracoval kvůli operaci šedého zákalu oka. V Arménii neměl žádné problémy s policií. Vyptávala se ho jen KGB na syna, který nenastoupil do armády, KGB se jej začala vyptávat od roku 2003, ptala se ho i na rodinu. Byl z toho nervózní a zdržoval se pak vždy pár dní mimo domov. K dotazu, zda měl s lidmi, kteří u něho hledali syna, nějaký problém, uvedl, že je čestný člověk a problémy s policií ani armádou neměl. Nikomu si na návštěvy KGB nestěžoval, taková možnost v Arménii neexistuje.

23. Chtěl jet do Evropy a nechat se v Evropě operovat, a chtěl být také se svou rodinou, která je již 16 let někde v Evropě. Od prosince 2015 do února 2016 pobýval na Ukrajině, kde hodlal získat vízum do České republiky, což se mu nepovedlo a získal jej až po návratu do Arménie v cestovní agentuře. Nejprve uvedl, že asi nebylo možné vyřídit si francouzské vízum. Později sdělil, že je téměř nemožné vyřídit si francouzské vízum, a že mu v agentuře dali na výběr mezi českým a italským vízem. Také uvedl, že kdyby měl letenku do Prahy, žádal by o operaci v Praze. Současně vypověděl, že si letenku do Francie zajistil sám.
24. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že se v Arménii v srpnu či v září roku 2015 dozvěděl, že má na aortě nádor, který je třeba odstranit. K dotazu, proč nepodstoupil operaci v Arménii, uvedl, že mu nikdo nezaručil dobrý výsledek. Báł se, že by operace nemusela dopadnout dobře, chtěl se nechat operovat ve Francii. Nejprve uvedl, že mu lékaři v Arménii doporučili, aby jel do Francie nebo do Německa, poté sdělil, že mu arménští lékaři nabídli, aby počkal na lékaře z Evropy, který přijíždí 2x za rok operovat do Arménie, s tím, že tento lékař měl přijet v březnu či dubnu roku 2016. Žalobce však nechtěl tak dlouho čekat a rozhodl se, že se nechá operovat ve Francii. V roce 2016 byl ve Francii 2x operován. K dotazu, jaký smysl mělo vycestovat z vlasti, když byl ve Francii operován zhruba ve stejnou dobu, kdy měl do Arménie přijet operovat lékař z Evropy, odpověděl, že se bál být operován v Arménii a bál se, že by lékař nepřijel. Též zopakoval, že chtěl být s rodinou. Nedomníval se, že by ho v Arménii mohl operovat jiný lékař než onen specialista z Evropy. Od operace užívá medikaci na krevní tlak, ředění krve a udržení hladiny cukru v krvi, předtím žádné léky nebral, respektive mu v Arménii předepsali léky na bolest, které nepomáhaly. Pomohl mu až lék z Ameriky, který mu v Arménii zajistil kamarád. Nemyslí si, že by v Arménii byly léky, které by mu zabíraly stejně jako léky, jež užívá nyní v České republice. Uvedl, že je jeho zdravotní stav stabilizovaný a vše je v pořádku, každý měsíc chodí na kontroly.
25. Dne 10. 8. 2018 při doplňujícím pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce zopakoval, že jeho zdravotní stav je aktuálně dobrý, že cítí jen únavu v nohách. Od posledního pohovoru (květen 2017) se jeho zdravotní stav nezměnil, léčí se s cukrovkou a vysokým tlakem, navštěvuje diabetickou poradnu. Nemá plánovanou žádnou operaci, chystal se jen na pooperační vyšetření. Je soběstačný a ve stabilizovaném stavu, pokud na sebe dává pozor. Nesmí se však namáhat, jinak by se mu mohlo přitížit. Z Arménie se odjel léčit do Francie kvůli problémům v oblasti břicha, k nimž uvedl, že šlo možná o vřed, to nedokáže definovat. Tvrdil, že přesně toto uváděl i minule, když mluvil o zánětu močových cest a močového měchýře. Dva měsíce před odjezdem z Arménie měl neustále bolesti břicha, měl nádor v břiše, který se zvětšoval, bolesti byly intenzivnější. V Arménii mu sdělili, že jeho onemocnění nedokáží vyléčit a poradili mu, aby se jel léčit do Evropy. Pokusil se léčit na Ukrajině, tam jej vyléčit nedokázali, proto se vrátil do Arménie, odkud odjel do Francie. Měl letenku Athény – Paříž – Praha, ale v Paříži se mu přitížilo a proto tam svoji cestu přerušil, léčbu ve Francii neplánoval. Od počátku chtěl do České republiky, léčba ve Francii pouze vyplynula z okolností. Domnívá se, že by v případě svého návratu do Arménie zemřel, nemá prostředky k léčbě ani k živobytí.
26. Ke zdravotnímu pojištění uvedl, že za něj v Arménii nic takového nebylo, že zdravotní pojištění zavedli až v době, kdy už v Arménii nebyl. Musel si hradit léčbu sám, nebyla ani částečně hrazena státem. Zaplatil za ni asi 3000 amerických dolarů. K dotazu, z čeho chtěl

financovat svoji léčbu v Evropě, uvedl, že věděl o možnosti požádat o azyl i o tom, že je-li člověk v azylovém zařízení, je mu léčba hrazena státem. Sdělil, že azylovou žádost podal kvůli tomu, že jako žadatel o azyl měl mít léčbu svých zdravotních problémů zdarma.

27. Dále žalobce uvedl, že by mu v Arménii před rokem náležel důchod, ale nebyl tam a tak nic nedostal. V Arménii vlastní část domu svých rodičů a má tam dva bratry s rodinami. Dále uvedl, že má pouze dvě sestry, z nichž jedna žije v Belgii. Někde na území EU žijí i jeho děti. S dětmi ani sestrami není v kontaktu.
28. Součástí správního spisu jsou především lékařské zprávy zdravotnických zařízení Ministerstva vnitra České republiky a další lékařské zprávy, předkládané žalobcem během řízení o udělení mezinárodní ochrany. Jedná se o lékařské zprávy ze dnů 18. 5. 2017 a 26. 5. 2017 (od praktického lékaře), ze dnů 6. 9. 2017, 13. 9. 2017 a 7. 12. 2017 (z oddělení léčebné rehabilitace, fyziatrie a myoskeletální medicíny), ze dnů XX 2018, 23. 2. 2018, 22. 6. 2018 a 3. 8. 2018 (z diabetologické a interní ambulance) a ze dne 18. 6. 2018 (chirurgie – cévní ambulance). Z uvedených lékařských zpráv je patrné, že žalobce byl vyšetřen ihned po svém příletu do České republiky, byl shledán schopný pobytu v uprchlických zařízeních Ministerstva vnitra České republiky, přičemž lékařka konstatovala užívání medikace dle žalobce a diabetickou dietu, a doporučila jej ke kardiologické kontrole. Dále je z lékařských zpráv patrné, že roku 2016 žalobce podstoupil operaci břišní aorty. Cévní chirurg během správního řízení již nedoporučil žalobci žádnou chirurgickou ani intravaskulární intervenci a kontrolu uvedl pouze při potížích. Žalobci byl diagnostikován diabetes mellitus 2. typu (cukrovka 2. typu), byla mu doporučena diabetická dieta, užívá medikaci (Stadamet) a je sledován v diabetologické ambulanci, kam pravidelně dochází. Dle závěrů lékaře specialisty – diabetologa je žalobce dlouhodobě uspokojivě kompenzován. Žalobci byla dále diagnostikována primární hypertenze, která je korigována medikací.
29. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv i stavu zdravotnictví a dostupnosti příslušné lékařské péče v Arménské republice. Při posouzení žalobcovy žádosti žalovaný vycházel konkrétně z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR z 16. 5. 2018, č. j. 111005/2018-LPTP a ze dne 13. 2. 2018, č. j. 91261/2018-LPTP, ohledně situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po jejich návratu do Arménie, jakož i ohledně smluvní vojenské služby a podmínek řádného a předčasného ukončení smluvní vojenské služby, včetně případných postihů. Rovněž vycházel z následujících zpráv: Informace OAMP z 20. 6. 2018 – Arménie – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Zpráva mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Údaje o zemi – Arménie 2017; Výroční zpráva Human Rights Watch 2018 z 18. 1. 2018 – Arménie; Zpráva Freedom House – Svoboda ve světě 2018 – Arménie leden 2018; Informace Belgického oddělení pro dostupnost, Úřadu pro cizince, získaná prostřednictvím Projektu lékařských informací o zemích původu IV, únor 2018, k dostupnosti zdravotní péče v Arménii, včetně Přílohy I. k téže zprávě: Zdravotní zařízení; dále Informace sítě místních lékařů pracujících v zemích původu, z 9. 11. 2017, 20. 12. 2017 a 25. 12. 2017 – Arménie – Dostupnost léčby vysokého krevního tlaku, diabetes mellitus, oboustranného šedého zákalu, hypercholesterolémie, a dalších ve zprávách uvedených onemocnění, a to včetně dostupnosti léků.
30. Po skončení pohovoru byla v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

(dále též „správní řád“) dána žalobci možnost se s uvedenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Žalobce se spokojil s výčtem podkladů pro rozhodnutí, s podklady se blíže neseznámil, nevyjádřil se k nim, nevzněl žádné výhrady a nenavrhoval ani jejich doplnění.

31. Po provedeném přezkumném řízení dospěl krajský soud k závěru, že **žaloba není důvodná**.
32. Soud konstatuje, že žalobce neuvedl v roli žadatele o mezinárodní ochranu před správním orgánem, a ani v postavení žalobce v soudním řízení žádné důvody, které by bylo možné podřadit pod některý ze zákonných důvodů, pro něž udělit azyl, anebo na jejichž základě je na udělení azylu právní nárok.
33. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud ministerstvo dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí v souladu se zákonem, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
34. Pronásledováním se podle § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
35. Podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod [písm. a)], nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště [písm. b)].
36. Žalobce neodůvodnil odchod z Arménie svým pronásledováním za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Ani z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobce byl za uplatňování politických práv a svobod jakkoliv pronásledován. Námitky ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) citovaného zákona neobsahuje ani žaloba. Krajský soud proto shledal, že ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu na případ žalobce nedopadá.
37. Žalobce rovněž v průběhu správního řízení ani v žalobě neuváděl, že by měl v zemi původu strach z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Ani ze správního spisu nevyplývá příslušnost žalobce k některé z uvedených kategorií osob. Žalobce se sice během pohovorů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany zmínil o tom, že se jej KGB opakovaně dotazovala na jeho syna, který odmítl nastoupit vojenskou službu, a také na rodinu žalobce, současně však žalobce nepociťoval žádné problémy s policií. Při popisu svého dosavadního života ve vlasti žalobce neuvedl ani žádné vlastní problémy, jež by mohly souviset s případným zastáváním politických názorů. Žádost o mezinárodní ochranu spojuje žalobce především se svým tíživým zdravotním stavem a obavou z toho, že by se mu po návratu do vlasti ze zdravotního hlediska přitížilo. Soud shrnuje, že z azylového příběhu žalobce nevyplývá, že by byl ve své vlasti pronásledován,

a tudíž se nelze ani domnívat, že by mohl být pronásledován z azylově relevantních důvodů vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu. Ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu se tudíž na žalobce nevztahuje.

38. Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu se udělí azyl i rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, a to v případě hodném zvláštního zřetele a za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Rodinným příslušníkem, jemuž lze udělit azyl podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, se však rozumí pouze a) manžel nebo partner azylanta, b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, c) rodič azylanta mladšího 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let (odst. 2 citovaného ustanovení).
39. V případě žalobce soud neshledal zákonný podklad pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Žalobce nemá rodinného příslušníka, jemuž by byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu, ostatně žalobce příslušnou námitku ani nevznesl. Rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu podle § 13 zákona o azylu proto soud považuje za učiněné v souladu se zákonem.
40. Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
41. Krajský soud zdůrazňuje, že institut humanitárního azylu byl zákonodárcem určen pro případy, jež nelze podřadit pod žádný z důvodů předpokládaných v ustanoveních § 12 a § 13 zákona o azylu, pokud by současně nebylo humánní azyl neposkytnout. Azyl z humanitárního důvodu je třeba vnímat jako výjimečný a mimořádný institut. Žadatel o mezinárodní ochranu nemá na udělení humanitárního azylu právní nárok. Správní orgán posuzuje, zda se jedná u konkrétního žadatele o případ hodný zvláštního zřetele a teprve následně uváží, zda žadateli udělí humanitární azyl či nikoli. K soudnímu přezkumu rozhodnutí, jež by bylo založeno na na správním uvážení, lze doplnit, že soud takové rozhodnutí přezkoumá pouze po formální stránce, po věcné stránce jen v tom ohledu, zda správní orgán nepřekročil při správním uvážení zákonné meze, tj. zda nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je jeho úvaha v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy jeho úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Pokud správní uvážení tyto předpoklady splňuje, není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, a ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 27/2003-55).
42. Krajský soud konstatuje, že se ztotožnil se závěrem žalovaného, jenž neshledal v případě žalobce žádný důvod hodný zvláštního zřetele, který by mohl vést k udělení humanitárního azylu. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že případ žalobce není případem hodným zvláštního zřetele. Soud přitom uvážil, že skutkový stav byl zjištěn žalovaným dostatečně. Řízení ve věcech mezinárodní ochrany je ovládáno zásadou materiální pravdy, tj. správní orgán má povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, kdy soud následně přezkoumává, zda správní orgán ve věci kvalifikovaně rozhodl. V projednávané věci jsou skutková zjištění žalovaného zcela dostatečná a rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je v souladu se zákonem. Žalovaný měl

dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a neudělení humanitárního azylu posoudil v zákonem stanovených mezích.

43. Z obsahu správního spisu soud poukazuje na skutečnost, že žalobce požádal o azyl zejména ze zdravotních důvodů a svůj odchod z Arménie spojil s nepříznivým zdravotním stavem. Sám žalobce označil za hlavní důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany to, že chtěl podstoupit ve Francii operaci břišní aorty, jelikož mu bylo v létě roku 2015 diagnostikováno závažné onemocnění. Nejprve sice uvedl, že se jednalo o nádor aorty, poté, že se jednalo možná o vřed, a následně zmínil i onemocnění močového měchýře a močových cest, především však z výpovědi žalobce vyplývá, že považoval zdravotní péči ve Francii za kvalitnější, měl obavu nechat se léčit ve své vlasti a nechtěl vyčkat na příjezd lékaře – specialisty z Evropy (ten měl přicestovat do Arménie na jaře roku 2016). Soud konstatuje, že žalobcovo tvrzení, že mu lékaři v Arménii sdělili, že jeho onemocnění nedokáží vyléčit, správní orgán logicky považoval za účelové. Jednak je v rozporu s předchozím tvrzením žalobce, že mu lékaři nabídli vyčkat na příjezd operátora z Evropy, dále pak nekoresponduje ani s obsahem zpráv o dostupnosti zdravotní péče v Arménii. Ani tvrzení žalobce, že léčbu ve Francii neplánoval, že měl letenku do Prahy a léčba ve Francii pouze vyplynula z okolností, správní orgán zcela logicky neuvěřil, neboť je v přímém rozporu s předchozími tvrzeními žalobce i s jeho poznámkou, že francouzské vízum bylo obtížné získat a že si musel vybrat mezi vízem českým a italským. Lze též podotknout, že se žalobce musel připravovat na vycestování z Arménie po delší dobu, pokud si šetřil peníze na letenky již v době, kdy v Arménii ještě pracoval jako svářeč. Motivem žalobcovy žádosti o azyl tedy byla snaha dosáhnout na kvalitnější zdravotní péči ve Francii, spočívající v chirurgickém řešení aneurysmatu břišní aorty. Soud zdůrazňuje, že z lékařských zpráv přítomných ve správním spisu je zřejmé, že žalobce již netrpí zdravotními problémy, pro které vycestoval do Francie za účelem operace. Žalobce trpí chronickými onemocněními, a to vysokým krevním tlakem a cukrovkou 2. typu.
44. Soud uvádí, že námitka, že by žalobce v případě návratu do Arménie zemřel, protože nemá prostředky k léčbě ani k živobytí, není důvodná. Soud upozorňuje na obsah lékařských zpráv ve správním spisu, z nichž vyplývá, že onemocnění žalobce, které jej vedlo k vycestování z vlasti za účelem podstoupení operace ve Francii, jej neohrožuje na životě. Žalobce podstoupil v roce 2016 ve Francii operace aneurysma břišní aorty, nyní žádné potíže s tím spojené nemá a ani cévní chirurg mu nedoporučil chirurgickou či intravaskulární intervenci. Soud zdůrazňuje, že žalobce byl po příletu do České republiky opakovaně vyšetřován praktickými lékaři i lékaři specialisty z oboru cévní chirurgie, rentgenologie, diabetologie či rehabilitace, a že tyto odborníci shodně považují jeho zdravotní stav za stabilizovaný. Cévní chirurg doporučil kontrolu pouze při potížích. Na těchto závěrech by nic nezměnil ani obsah lékařských zpráv, které žalobce soudu předkládal v průběhu soudního řízení a které proto nebylo zapotřebí provádět jako důkaz. Zdravotní stav žalobce byl totiž v průběhu správního řízení zjištěn komplexně a podrobně, jak vyplývá z lékařských zpráv přítomných ve správním spisu. Z nich je zřejmé, že jeho zdravotní stav je stabilizovaný, užívá pravidelně medikaci, byla mu doporučena diabetická dieta, a nevyplývá z nich, že by byl v ohrožení života, případně že by jeho zdravotní stav vyžadoval specializovaný lékařský zákrok, respektive žalobce nevyžaduje žádnou specializovanou léčbu, která by nebyla v zemi původu dostupná. Soud se zcela ztotožnil s odůvodněním napadeného rozhodnutí na straně 11 a 12 a uzavírá, že žalovaný dospěl na základě rozboru lékařských zpráv ve správním spisu,

které svědčí o zdravotním stavu žalobce, jakož i na základě zpráv o dostupnosti zdravotní péče a léků v Arménii, k jednoznačnému závěru, že zdravotní stav žalobce nelze vnímat jako případ hodný zvláštního zřetele, který by mohl odůvodnit udělení humanitárního azylu. Důvodem pro udělení humanitárního azylu nemůže být skutečnost, že případná zdravotní péče či léčiva jsou v České republice kvalitnější než v zemi původu žalobce.

45. Jelikož se nejedná o případ hodný zvláštního zřetele, azylový důvod ve smyslu § 14 zákona o azylu se na případ žalobce ani nemůže vztahovat, neboť chybí základní předpoklad humanitárního azylu. Na tomto závěru nic nemění ani určitý rozpor v odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně 12, na který upozornil žalobce v žalobě. Žalovaný totiž jednak uvedl, že arménští lékaři nemohou po pacientech vymáhat poplatky za služby (ač neoficiální platby za zdravotní služby nelze vyloučit), současně však zmínil podezření, že žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce za účelem vyhnout se v Arménii platbě za složitou operaci aneurysmatu břišní aorty. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný ale nevysvětluje, zda měl na mysli onu neoficiální platbu nebo pouze to, že žalobce vědomě využil bezplatného poskytování zdravotních služeb z titulu žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Tento rozpor v odůvodnění napadeného rozhodnutí však není podstatný, a to tím spíše v situaci, kdy žalobce zmíněnou operaci podstoupil a jeho zdravotní stav již obdobné chirurgické řešení nevyžaduje.
46. Pokud žalobce tvrdil, že v Arménii není léčba pro jeho osobu dostupná, krajský soud odkazuje na informace shromážděné ve správním spisu k dostupnosti zdravotní péče v Arménii, které námitku vyvracejí. Z nich vyplývá, že v zemi původu žalobce se nachází dostatek specializovaných zdravotnických zařízení poskytujících péči v oborech kardiologie (pro léčbu vysokého krevního tlaku), cévní chirurgie (k případné kontrole pooperačních stavů výdutě břišní aorty), diabetologie a endokrinologie (léčba diabetes mellitus 2. typu), jakož i v oboru všeobecného praktického lékaře (běžné kontroly). Dostupná jsou též léčiva pro pacienty trpící onemocněním diabetes mellitus 2. typu (např. lék Metformin, který byl žalobci již ordinován ve Francii, jak vyplývá z jeho subjektivní anamnézy dle lékařské zprávy MUDr. Č. ze dne 18. 5. 2017). Taktéž jsou v Arménii dostupné léky k léčbě vysokého krevního tlaku. Žalobce nevyžaduje specializovanou léčbu, kterou by mu zdravotní systém v Arménii nebyl schopen poskytnout. Veškeré potřebné léky a veškerá potřebná zdravotní péče jsou v zemi původu žalobce dostupné. Krajský soud zdůrazňuje, že není podstatné, zda jsou v zemi původu žalobce dostupná zdarma *veškerá* léčiva. Ani v České republice nejsou (v rámci zdravotního pojištění) dostupná zdarma *veškerá* léčiva. Podstatné naopak je, zda je pro žalobce v zemi původu dostupná *léčba* těch onemocnění, kterými žalobce trpí. Žalobní námitka je nedůvodná, protože taková léčba v Arménii dostupná je.
47. K žalobní námitce týkající se nedostatku finančních prostředků soud zdůrazňuje, že z obsahu správního spisu nevyplývá, že by byl žalobce bez prostředků k živobytí. Sám žalobce ve správním řízení uvedl, že v Arménii vlastní část domu svých rodičů a že mu již náleží důchod, který nedostal, protože v zemi nebyl. V místě svého bydliště má žalobce rovněž dva bratry s rodinami. Z jeho výpovědi je zřejmé, že není osamělou nezaopatřenou osobou, že má určitý majetek a určité finanční prostředky k živobytí, když mu bude náležet důchod. Ze zprávy k dostupnosti zdravotní péče v Arménii (Informace Belgického oddělení pro dostupnost, Úřadu pro cizince, získaná prostřednictvím Projektu lékařských informací o zemích původu IV, únor 2018 k

dostupnosti zdravotní péče v Arménii) vyplynulo, že pacienti evidovaní v endokrinologické ambulanci v místním zařízení pro primární zdravotní péči mají přístup k bezplatným antidiabetikům a zařízení pro primární zdravotní péči obvykle poskytují perorální antidiabetika, jako je Metformin, Amaryl či Diabeton MR. Dále je patrné, že v Arménii jsou takto dostupné i léky k léčbě vysokého krevního tlaku. Ze zpráv o zemi původu žalobce je rovněž patrné, že neúspěšní žadatelé o azyl nejsou po svém návratu od vlasti v Arménii nijak diskriminováni, neboť pokusy o získání mezinárodní ochrany jsou zde chápány jako žádosti o vízum či pracovní povolení svého druhu (viz informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 16. 5. 2018 k situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti). Žalobní námitka není důvodná.

48. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že pro rozhodnutí žalovaného měla být podstatná skutečnost, že ti z navrátilců, kteří nejsou oprávněni požívat výhod státem garantované bezplatné zdravotní péče, mohou uzavřít dobrovolné pojištění. Soud upozorňuje, že z této námitky není patrné, na základě čeho žalobce dovozuje, že by nebyl oprávněn požívat výhod státem garantované bezplatné zdravotní péče, ani proč by mu měla být tato zdravotní péče případně odepřena. Krajský soud poznamenává, že není na místě, aby za žalobce soud domýšlel argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují, neboť by tak přestal být nestranným rozhodčím sporu, nýbrž by přebíral funkci advokáta (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, sp. zn. 4 As 3/2008-78). V obdobné míře obecnosti, jakým byla tato námitka vyslovena, krajský soud konstatuje, že není důvodná. Z citovaného údaje k zemi původu je pouze patrné, že pro případ, kdy by osoba neměla v Arménii nárok na bezplatnou zdravotní péči, má stále možnost uzavřít pojištění dobrovolně.
49. Vzhledem k nenaplnění důvodů pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, žalovaný v odůvodnění napadeném rozhodnutí posuzoval, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak ukládá § 28 zákona o azylu.
50. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je subsidiární ochrana na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, avšak u nichž by bylo z důvodů vypočtených v § 14a zákona o azylu neúnosné požadovat jejich vycestování. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se pak považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (srov. odst. 2 citovaného ustanovení).
51. Žalobce bez dalšího v žalobě tvrdil, že jsou u něj dány důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Své tvrzení nijak blíže nespecifikoval. Krajský soud opakuje, že nemůže za žalobce domýšlet žalobní argumenty, neboť by tím porušil

základní zásadu soudního řízení, kterou je rovnost účastníků. S poukazem na ustálenou judikaturu taktéž soud podotýká, že obsah a kvalita žaloby předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, sp. zn. 7 Afs 104/2004-54). Proto ve stručnosti konstatuje, že žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma ve smyslu uložení nebo vykonání trestu smrti, protože na žalobce nedopadá § 14a odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o azylu. V průběhu správního řízení bylo rovněž jednoznačně prokázáno, že žalobci nehrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, tj. vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V průběhu správního řízení dále pak nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Není známo, že by se Arménie nacházela v mezinárodním nebo vnitřním ozbrojeném konfliktu, a nevyplývá to ani z informací o zemi, které žalovaný shromáždil ve správním řízení. Žalobci tudíž nehrozí vážná újma podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vycestování žalobce není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a taktéž žaloba neobsahuje v tomto směru žádné námitky. K případnému porušení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod lze uvést, že se žalobce sice v průběhu správního řízení zmínil, že by byl rád nablízku své rodině, avšak z pohovorů k žádosti o mezinárodní ochranu je zřejmé, že se členy své rodiny se dlouhodobě nestýká a není s nimi v žádném kontaktu (a to ani po telefonu). O svých dětech žalobce neměl a stále nemá přehled a neví, kde se v Evropě zdržují. Rozhodnutí žalovaného o neudělení doplňkové mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu proto soud shledal v souladu se zákonem.

52. Zákonným shledal krajský soud i závěr žalovaného v souvislosti s ustanovením § 14b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Z výpovědi žalobce ani z obsahu správního spisu není patrné, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce. Žalobce ostatně v tomto směru ničeho nenamítal.
53. Vzhledem ke shora uvedeným důvodům krajský soud neshledal namítané vady řízení o udělení mezinárodní ochrany, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný přihlédl k okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), jakož i ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, zejména k informacím o zemi původu žalobce. Rovněž rádně odůvodnil, proč nelze žalobci udělit žádnou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu). Žalovaný neporušil ani zásadu volného hodnocení důkazů.
54. Soud konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náhrada nákladů řízení

55. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Krajský soud však ze správního spisu nezjistil, že by

žalovanému vznikly nad rámec jeho úřední činnosti v souvislosti se soudním řízením náklady. Proto žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 24. února 2020

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně